

Handreiking VO scholen betreffende LWOO
Datum: april 2021

1. Inleiding

Op 1 januari 2016 worden het leerwegondersteunend onderwijs (LWOO) en het praktijkonderwijs (PrO) onderdeel van Passend Onderwijs. Het samenwerkingsverband (SWV) wordt verantwoordelijk voor de toewijzing en ondersteuningsbudgetten van LWOO en PrO. In deze handreiking geven we voor de professionals de uitwerking weer van de nieuwe regeling (zie bijlage 1).

Tussen de SWV--en PO 20.01, VO 20.01 en VO 20.02 heeft er nauwe afstemming plaatsgevonden.

In deze handreiking beschrijven we de afspraken en te zetten stappen voor scholen binnen SWV VO 20.02

1.1 Veranderingen binnen LWOO en PrO

We willen voor de scholen meer ruimte scheppen in de uitvoering van de ondersteuning aan leerlingen binnen LWOO en PrO. We kiezen er daarom voor om de scholen zélf de toewijzing voor ondersteuning en de toelaatbaarheidsverklaring (TLV) PrO te laten regelen zonder het ter beoordeling voor te leggen aan een commissie (zoals de Regionale Verwijzingscommissie (RVC) nu doet). Wel hanteren we globaal dezelfde criteria voor LWOO en PrO. We willen de criteria alleen minder rigide toepassen.

De bekostiging voor de ondersteuning gaan we ontschotten m.b.t de middelen voor leerachterstanden (huidige LWOO middelen) en middelen voor ondersteuning aan leerlingen met overige ondersteuningsvragen (huidige arrangementen/voormalige lgf).

Bekostiging van scholen vindt in de (nabije) toekomst plaats op basis van een vaste voet en een bedrag aan populatiebekostiging waarmee de school zelf ondersteuning toewijst op niveau 1, 2 of 3¹.

Let op: bekostiging van scholen vindt in de (nabije) toekomst plaats via het samenwerkingsverband horend bij de vestigingsplaats van de VO school. In ieder SWV kan er sprake zijn van andere criteria en of routes voor de aanvraag en toewijzing.

2. Ondersteuning op basis van leerrendement

Vanaf 1--1--16 bestaat LWOO niet meer voor de nieuw aan te melden leerlingen en wordt vervangen door ondersteuning op basis van leerrendement². De criteria voor deze vorm van ondersteuning, alhoewel minder rigide, blijven op hetzelfde niveau als het was bij LWOO. De toewijzing, intensiteit en duur van de ondersteuning wordt door een school zelf bepaald.

2.1 Procedure

Per 1--10--15 is de procedure voor het toekennen van deze ondersteuning is als volgt:

1. De school beschrijft in de schoolstandaarden en normen³ per leerweg welke ondersteuning er plaats vindt op niveau 1,2 en 3 en beschrijft dit in het ondersteuningsplan. Hierbij kan worden verwezen naar de PTA's/vakwerkplannen van de school.
2. De school doet na plaatsing op basis van de plaatsingswijzer en overige meerjarige beeld vanuit het dossier onderzoek naar het leerrendement en registreert binnen het eigen LVS indien de leerling voldoet aan de voormalige LWOO criteria. Zie voor de criteria bijlage 1.

---

¹ De ondersteuningsstructuur op niveau 1,2 en 3 is beschreven in het ondersteuningsplan van het SWV en een notitie voor de scholen rondom groepsplannen en OPP.

² De onderwijsopbrengst van de leerling in relatie tot de gevolgde jaren onderwijs

³ Zie basisondersteuning indicatoren 2.1 en 2.2

3. Bij het onderzoek zijn minimaal twee deskundigen betrokken, waaronder een orthopedagoog generalist⁴ dan wel psycholoog.
4. Voor leerlingen met ondersteuning betreffende leerrendement wordt handelingsgericht gewerkt vanuit een integratief beeld (zie ondersteuningsroute TLV en ondersteuningstoewijzing in het VO zoals beschreven in het ondersteuningsplan van het SwV). Bij ondersteuning op niveau 3 kan de school m.b.t. het handelingsdeel van het OPP verwijzen naar een eventueel aanwezig groepsplan, vakwerkplan of PTA.
5. De intensiteit en duur van de ondersteuning op niveau 1,2 of 3 wordt door een school zelf bepaald.
6. Het OPP wordt besproken met ouders middels op overeenstemmingsgericht overleg⁵. De school hanteert hiervoor een eigen procedure. Let hierbij op het vastleggen van het OOGO.
7. Bij het SwV wordt uiterlijk 1 juli per mail aangegeven hoeveel leerlingen met ondersteuning op basis van leerrendement worden verwacht bij de start van het schooljaar.
8. Indien er sprake is van ondersteuning op niveau 3 wordt er een OPP opgesteld en wordt dit uiterlijk 1 oktober gemeld in Bron⁶. Dan wordt ook de definitieve melding per mail gedaan aan het SwV m.b.t. het aantal leerlingen met beperkt leerrendement.
9. Gedurende een schooljaar kunnen na 1 oktober meer leerlingen ondersteuning ontvangen. Dit wordt geregistreerd door de VO school. Bij de jaarlijkse verantwoording wordt de totale realisatie van de ondersteuning doorgegeven.

2.2 Administratie

1. De school registreert binnen het eigen leerlingvolgsysteem of de leerling in aanmerking komt voor de ondersteuning op basis van leerrendement inclusief het niveau waarop de ondersteuning wordt geboden.
2. Uiterlijk 1 juli de voorlopige stand en uiterlijk 1 oktober de definitieve stand.
3. Per 1-8-15 is de registratie van een OPP verplicht in Bron. Nadere instructie voor de administratie in Bron wordt vanuit de uitgever van de schooladministratiesystemen (Magister of Som) verstrekt. Uiterlijk 1 oktober worden de leerlingen in Bron gemeld die ondersteuning ontvangen op (niveau 3 middels een OPP) in Bron.
4. In Intergrip⁷ wordt de ondersteuning op niveau 1, 2 of 3 in de desbetreffende kolom **aangevinkt**.

3. Overige vormen van ondersteuning

Indien de leerling een ondersteuningsvraag heeft boven de basisondersteuning, die geen leerrendement betreft, dan kan de school ondersteuning bieden voor overige ondersteuningsbehoeften. De toewijzing, intensiteit en duur van de ondersteuning wordt door een VO school zelf bepaald.

---

⁴ Of door een orthopedagoog onder verantwoording van een orthopedagoog generalist

⁵ De uitvoering van de motie Ypma rondom instemmingsrecht wordt momenteel uitgewerkt door OCW. Tot die tijd geldt dat er OOGO wordt gevoerd over het gehele OPP.

⁶ Ook na 1 okt kunnen OPP's worden opgesteld. Deze worden ook in BRON geregistreerd. Let op na afronding van een OPP dient de school dit IN BRON te registeren. Zie bijlage 3 voor wet en regelgeving rondom OPP.

⁷ Er wordt vanuit het SWV ingezet op invoering van intergrip per schooljaar 2016--2017.

3.1 procedure

De procedure voor het bieden van ondersteuning is als volgt:

1. De school beschrijft in de schoolstandaarden en normen⁸ per leerweg welke ondersteuning er plaats vindt op niveau 1,2 en 3 en beschrijft dit in het ondersteuningsplan. Hierbij kan worden verwezen naar de PTA's/vakwerkplannen van de school.
2. De school doet na plaatsing op basis van het meerjarige beeld vanuit de plaatsingswijzer en het overige dossier onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van de leerling/groep leerlingen. Indien de ondersteuningsbehoefte de basisondersteuning overstijgt en de school een passend ondersteuningsaanbod heeft, overweegt de school ondersteuning te bieden op niveau 1, 2 of 3.
3. De ondersteuning wordt geregistreerd door de school. Indien er sprake is van ondersteuning op niveau 3 wordt er een OPP--overige ondersteuningsbehoefte opgesteld binnen het eigen LVS. Bij het onderzoek en de samenstelling van het OPP is minimaal een orthopedagoog betrokken.
4. Voor leerlingen met ondersteuning op niveau 1,2 en 3 wordt handelingsgericht gewerkt vanuit een integratief beeld (zie ondersteuningsroute TLV en ondersteuningstoewijzing in het VO zoals beschreven in het ondersteuningsplan van het SwV). M.b.t. het handelingsdeel van het OPP kan de school verwijzen naar een eventueel aanwezig groepsplan, vakwerkplan of PTA.
5. De intensiteit en duur van de ondersteuning op niveau 1, 2 of 3 wordt door een school zelf bepaald.
6. Het OPP wordt besproken met ouders middels op overeenstemmingsgericht overleg 9. De school hanteert hiervoor een eigen procedure. Let hierbij op het vastleggen van het OOGO.
7. Bij het SwV wordt uiterlijk 1 juli per mail aangegeven hoeveel leerlingen met ondersteuningsbehoeften er worden verwacht en op welk niveau de ondersteuning plaats vindt bij de start van het schooljaar.
8. Indien er sprake is van ondersteuning op niveau 3 wordt er een OPP opgesteld en wordt dit uiterlijk 1 oktober gemeld in Bron¹⁰. Dan wordt ook de definitieve melding per mail gedaan aan het SwV m.b.t. het aantal leerlingen met beperkt leerrendement.
9. Gedurende een schooljaar kunnen gedurende het gehele schooljaar nieuwe vormen van ondersteuning worden geboden. . Bij de jaarlijkse verantwoording wordt de totale realisatie van de ondersteuning doorgegeven.

3.2 Administratie

1. De school registreert binnen het eigen leerlingvolgsysteem of de leerling in aanmerking komt voor de ondersteuning inclusief het niveau waarop de ondersteuning wordt geboden;
2. Uiterlijk 1 juli de voorlopige stand en uiterlijk 1 oktober de definitieve stand;
3. Per 1-8-15 is de registratie van een OPP verplicht in Bron. Nadere instructie voor de administratie in Bron wordt vanuit de uitgever van de schooladministratiesystemen (Magister of Som) verstrekt. Uiterlijk 1 oktober worden de leerlingen in Bron gemeld die ondersteuning ontvangen op (niveau 3 middels een OPP) in Bron;
4. In Intergrip wordt de ondersteuning op niveau 1, 2 of 3 in de desbetreffende kolom aangevinkt.

---

⁸ Zie basisondersteuning indicatoren 2.1 en 2.2

⁹ De uitvoering van de motie Ypma rondom instemmingsrecht wordt momenteel uitgewerkt door OCW. Tot die tijd geldt dat er OOGO wordt gevoerd over het gehele OPP.

¹⁰ Ook na 1 okt kunnen OPP's worden opgesteld. Deze worden ook in BRON geregistreerd. Let op: na afronding van een OPP dient de school dit in BRON te registeren.

4. OPP

4.1 Wanneer is een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) nodig?

De Wet stelt dat voor leerlingen die in het regulier onderwijs extra ondersteuning nodig hebben, een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld dient te worden. Voor PrO en VSO scholen is een OPP verplicht. Binnen het SWV is vastgelegd dat voor leerlingen die ondersteuning ontvangen op niveau 3 een OPP wordt opgesteld.

4.2 Eisen aan het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) vanuit de WVO

Voor een OPP hanteren we als richtlijn datgene wat bij wet is vastgelegd: de te verwachten uitstroombestemming en de onderbouwing daarvan. De onderbouwing bevat minimaal de factoren die het onderwijsproces bevorderen en belemmeren;; afwijkingen van het reguliere onderwijsprogramma;; begeleiding en ondersteuning die de leerling nodig heeft, inclusief de duur van de ondersteuning, met daarop op overeenstemmingsgericht overleg met de ouder¹¹. In het OPP kan worden verwezen naar een groepsplan m.b.t. de uitvoering van het handelingsdeel.

5. Overdracht PO-VO

Om aan te sluiten bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling is het van belang om te weten waardoor geringe leerrendementen worden veroorzaakt (absolute versus relatieve leerrendementen) en welke ontwikkelingsmogelijkheden de leerling heeft. Er kunnen hiervoor diverse verklaringen zijn die onvoldoende zichtbaar zijn in de gegevens van het leerlingen dossier of OKR. Om voldoende af te kunnen stemmen op de onderwijsbehoeften en mogelijkheden van de leerling is (soms) gericht onderzoek nodig. Het is van belang een totaalbeeld van zowel de cognitieve mogelijkheden als het sociaal emotionele functioneren van de leerling in kaart te brengen. Er wordt verder ingezet op vroegtijdige warme overdracht.

Met het PO in de omgeving wordt afgesproken dat uiterlijk 15 maart via OSO15 wordt overgedragen:

De NAW gegevens.

Het OKR vanuit het eigen leerling--administratiesysteem (las) met daarin het enkelvoudige advies (PrO – BB – KB – GL/TL/MAVO – HAVO – VWO);; voor het advies PrO worden de landelijke criteria gebruikt. Het advies wordt integraal onderbouwd;; een lijst m.b.t. de sociaal--emotionele ontwikkeling vanuit het schooleigen lvs;; c. de leerrendementen;;

advies over ondersteuning in het VO en op welk gebied¹⁶;;

een beschrijving van de ondersteuningsbehoefte.

De Plaatsingswijzer¹² als bijlage via OSO. Voor het vaststellen van de leerrendementen worden de signaleringslijsten van de Plaatsingswijzer gebruikt.

---

¹¹ De school beschrijft en hanteert hiervoor een eigen procedure 15 OSO - overstap service onderwijs. Een landelijk systeem voor digitale overdracht van de gegevens. Indien de PO school hier nog geen gebruik van maakt dan is een papieren overdracht het alternatief. ¹⁶ Er wordt een integrale onderbouwing aangeleverd voor bespreek profielen, disharmonische profielen, fysiek/medische problematiek en leerlingen die vanuit de plaatsingswijzer op basis van de signaleringslijsten binnen de criteria vallen voor PrO of ondersteuning op leerrendement (voormalig LWOO)

¹² De plaatsingswijzer wordt dit schooljaar niet herzien. Het bestand zoals nu te vinden is op de website is hetzelfde bestand als vorig schooljaar ¹⁸ Bij voorkeur ontvangt de VO school een uitdraai van het LVS vanaf groep 3 met daarin de nietmethode gebonden toetsen

Bij een PrO advies is de IQ bepaling verplicht. Het onderzoeksrapport wordt als bijlage via OSO meegezonden. In de Ommelanden verzorgt het VO de test. In de stad Groningen wordt de test uitgevoerd door de PO scholen.

Indien aanwezig en relevant kunnen IQ gegevens voor de overige leerlingen die overgaan naar het VO via OSO worden aangeleverd.

Vastgelegde relevante beperkingen (zoals dyslexie, dyscalculie) worden als bijlage via OSO verzonden.

Overige, door het PO te beoordelen, relevante informatie¹⁸ als bijlage (indien aanwezig). Indien de leerling in het PO ondersteuning heeft ontvangen die in een OPP, handelingsplan of eigen leerlijn is beschreven, wordt deze via OSO meegezonden als bijlage.

5.1 Grensvlakken van onderwijs en ondersteuning

Indien de school twijfel heeft over de toekenning van een TLV PrO of VSO of plaatsing in een VMBO/HAVO/VWO school dan verzorgt ze een Meer Partijen Overleg (MPO) met de betrokken partijen. De partijen in het MPO zijn:

- a. de verwijzende school;;
- b. de ouder;;
- c. de school zelf. Bij voorkeur kan de school een verzoek aan het ECT richten om te ondersteunen bij het MPO;;
- d. een school op het betreffende grensvlak met het PrO, VSO of andere reguliere school;;
- e. eventueel de contactpersoon vanuit het Sociale Domein.

De uitkomst van het overleg is leidend voor de school die de zorgplicht heeft.

6. Kwaliteit

6.1 Hoe houden we zicht op de kwaliteit van aanvragen?

De scholen in het SWV zijn de afgelopen jaren zelf goed in staat geweest om kwalitatief goede aanvragen in te dienen bij de RVC. Nu er na 1 oktober 2015 geen onafhankelijke commissie meer is, willen we wel zicht houden op het borgen van de kwaliteit van de aanvragen. We willen via audits de kwaliteit van de ondersteuning periodiek en steekproefsgewijs gaan toetsen. Verder is t.a.v. de kwaliteitsborging er de wettelijke eis om een orthopedagoog of psycholoog voor de samenstelling van de ondersteuning en TLV PrO als deskundige te raadplegen.

a. Audits in het PrO op de TLV PrO

Om de kwaliteit van de TLV PrO op peil te houden verzorgen de PrO scholen onderling een audit op de afgegeven TLV's in een cyclus van drie jaren. Elk jaar wordt bij één PrO school een audit afgenomen. NB In het plan kwaliteitszorg van het SwV staat al opgenomen dat het afnemen van audits een vorm in het SwV is om de kwaliteit te verhogen.

a. Audits in de overige reguliere scholen en het vso

Om de kwaliteit van de ondersteuning op peil te houden wordt een team van deskundigen in het SwV samengesteld die via een nog af te spreken periodisering en steekproefsgewijs de ondersteuning op de scholen via een audit gaan toetsen.

7. Transities

7.1 Verhuizing

1. Een TLV PrO kent een landelijke geldigheid. De bekostiging loopt ten alle tijden over het SwV waar de PrO school is gevestigd.
2. Indien de leerling naar een school vertrekt buiten het SwV wordt het OPP of een beschrijving van de ondersteuning op niveau 1, of 2 aan de ouders verstrekt die het kunnen inleveren bij de vervolgschool.
3. Indien een leerling nieuw wordt aangemeld van buiten het SwV (PO, VO school buiten het SwV) is er onderzoek naar een aanwezig OPP en/of naar de ondersteuningsbehoefte. De ontvangende school bepaalt zelf of en op welk niveau de ondersteuning wordt geboden.
4. Indien de leerling in een ander SwV een 'aanwijzing LWOO' heeft gekregen kan die, na onderzoek, worden omgezet naar ondersteuning op basis van leerrendement.
5. Met andere SwV's zijn geen financiële afspraken gemaakt.

7.2 Regeling 'nieuwkomers'

Voor de groep nieuwkomers hanteren ISK en de scholen een op maat--benadering. Het besluit tot plaatsing in het regulier of speciaal onderwijs is o.a. afhankelijk van genoten onderwijs in het thuisland en het tempo, waarin de leerling het Nederlands onderwijs kan volgen.

Binnen de scholen is er beleid opgesteld voor nieuwkomers/NT2.

De scholen ontvangen voor oud-ISK leerlingen een bekostiging ter hoogte van de LWOO/PrO bekostiging. Binnen het ondersteuningsprofiel van de school wordt opgenomen hoe deze middelen worden ingezet.

8. Beroep en/of bezwaar

Zie hiervoor het handboek ondersteuning: geschillenprocedures.